

Redakcja „Naszej Przeszłości”
ma zaszczyt poinformować czytelników, że
Jego Ekszelencja Ksiądz Biskup
Prof. Dr hab. Jan Kopiec,
ordynariusz diecezji gliwickiej
– członek Rady Naukowej naszego czasopisma –
w dniu 16 października 2020 roku
w Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie
podczas inauguracji roku akademickiego 2020/2021
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II
odebrał
tytuł doktora *honoris causa*.

Laudację z okazji nadania tytułu doktora honoris causa
przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
bp. prof. Janowi Kopcowi, przygotował
Ks. Prof. Dr hab. Jacek Urban,
dziekan Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego

Po wręczeniu dyplomu i złożeniu gratulacji
przez władze uczelni, Laureat
Ks. Bp Prof. Dr hab. Jan Kopiec, dr h.c.
wygłosił wykład doktorski

MISCELLANEA

KS. JACEK URBAN

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

ORCID: 0000-0003-1790-2601

LAUDACJA Z OKAZJI NADANIA TYTUŁU DOKTORA *HONORIS CAUSA* BP. PROF. DR. HAB. JANOWI KOPCOWI PRZEZ UNIWERSYTET PAPIESKI JANA PAWŁA II W KRAKOWIE

Na wniosek Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJP2 Senat Uniwersytecki przeprowadził postępowanie o nadanie doktoratu *honoris causa* dla ks. bp prof. Jana Kopca. Jako recenzentów wyznaczono ks. prof. Jerzego Myszora z Uniwersytetu Śląskiego i ks. prof. Jana Walkusza z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Po ich odczytaniu i przyjęciu Senat podjął decyzję, że uroczystość nadania doktoratu *honoris causa* dla bp. Jana Kopca odbędzie się w dniu inauguracji nowego roku akademickiego UPJP2 we wspomnienie św. Jadwigi Śląskiej i 42. rocznicę wyboru metropolity krakowskiego kard. Karola Wojtyły na papieża.

Recenzenci przedstawili drogę naukową bp. Jana Kopca i jego działalność naukową. Wyodrębnili kilka podstawowych pól badawczych.

Za istotną część twórczości naukowej bp. Jana Kopca uznali edycję źródeł. Podkreślano wagę tego rodzaju pracy naukowej, wymagającej erudycji historycznej i filologicznej. Bp Jan Kopiec jako historyk czasów nowożytnych opracował i wydał sześć tomów akt nuncjatury apostolskiej w Polsce za nuncjusza Piazzę i Spinoli. Recenzenci zgodnie podkreślili, że ich wartość dla poznania relacji Rzym – Kościół w Polsce jest zupełnie podstawowa. Owocem studiów nad dziejami nuncjatury polskiej była rozprawa habilitacyjna „Między Altransztadem a Połtawą. Stolica Apostolska wobec obsady tronu polskiego w latach 1706–1709”. Drugą rów-

nie cenną jak akta nuncjatury była edycja źródeł: Relacje *ad limina* Apostolorum z diecezji wrocławskiej z lat 1589–1943. Tymi pracami jak pisał ks. prof. Jerzy Myszor bp Jan Kopiec dołączył do najwybitniejszych znawców diecezji wrocławskiej do Josepha Jungnitza, Colmara Grünhagen i Wincentego Urbana.

Drugim obszarem działalności naukowej bp. Jana Kopca wyróżnionym przez recenzentów jest biografistyka. A w niej setki haseł biograficznych czy to do „Die Bischöfe des Heiligen Römischen Reiches”, czy w „Encyklopedii katolickiej” KUL. Ponadto ogłosił drukiem biografie kard. Georga Koppa, Adolfa Bertrama, bp. Henryka Grzondziela, Juliusza Bienka, Józefa Nathana czy bp. Wincentego Urbana. Podejmował także tematy formacji intelektualnej i duchowej duchowieństwa śląskiego, aż po przełomowy okres powstań śląskich i plebiscytu.

Trzecim polem badawczym bp. Jana Kopca jest historia Kościoła na poziomie diecezji. Przypomnijmy książki: „Dzieje Kościoła katolickiego na Śląsku Opolskim” i „Diecezja gliwicka, dzieje i współczesność”. Bp Jan Kopiec jako historyk Kościoła opowiada się za odkrywaniem własnej tożsamości Śląska Opolskiego. Recenzenci podkreślili także nieprawdopodobną pracowitość bp. Jana, a także jego niezwykle ludzki kontakt z historykami w każdym wieku. Wobec obu tych znakomitych recenzji mówiącemu te słowa pozostaje podjąć wątek bliskości ks. bp. Jana Kopca z trzema zasadniczymi tematami zawartymi w nazwie naszej uczelni.

Uniwersytet Papieski

Po stanie wojennym ks. Jan został skierowany na specjalistyczne studia w Rzymie. Studiował w Scuola Vaticana di Paleografia, Diplomatica ed Archivistica. Od razu podjął kwerendy w Archiwum Watykańskim, do którego wielokrotnie powracał. To obok wspomnianego już projektu Polskiego Instytutu Historycznego w Rzymie, także opracowanie i wydanie kilku monografii instytucji papieskich w Rzymie. To tylko kilka przykładów na naukową bliskość papieżstwa w badaniach bp. Jana Kopca.

Uniwersytet Jana Pawła II

W Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie przy ul. Franciszkańskiej 3 znajduje się zespół nazwany Archiwum kard. K. Wojtyły,

a w nim jego korespondencja w okresie krakowskim. Pośród niej korespondencja najpierw kleryka żołnierza Jana Kopca, a następnie księdza Jana Kopca, doktora i pracownika nauki z kard. K. Wojtyłą. Nie czas i miejsce, aby je omawiać. To 49 jednostek. Powiedzmy więc tylko tyle, zachowując sekret korespondencji, że jest świadectwem wiary, nadziei i miłości bp. Jana od lat seminaryjnych. Ta korespondencja przechowywana w Archiwum Kurii Metropolitalnej w sposób oczywisty zakończyła się 16 października 1978 roku, ale wiem, że bp Jan Kopiec nadal pozostawał w bliskiej relacji z Patronem naszego Uniwersytetu. Potwierdzeniem bliskości relacji ks. biskupa Jana z Janem Pawłem II był fakt, że św. Jan Paweł II osobiście udzielił mu święceń biskupich w bazylice św. Piotra na Watykanie w uroczystość Objawienia Pańskiego 1993 roku.

UPJP2 w Krakowie

Ks. bp Jan jest bardzo krakowski. Na kapłana został wyświęcony w katedrze opolskiej przez bp. Franciszka Jopa tak bliskiego Krakowowi, który w najtrudniejszych latach 1953–1956 jako wikariusz kapitulny przeprowadził Kościół krakowski po śmierci kard. Adama Stefana Sapiehy i internowaniu abp. Eugeniusza Baziaka „przez Morze Czerwone”. Bp Jan od lat siedemdziesiątych związał się z krakowskim środowiskiem naukowym. Najpierw była to „Nasza Przeszłość” i osoba ks. prof. Alfonsa Schletza. W tym czasie dojrzewała myśl kard. K. Wojtyły, żeby doprowadzić do otwarcia krakowskiego Instytutu Historii Kościoła przy Instytucie Księży Misjonarzy i w kręgu ks. prof. A. Schletza. Bp Jan był wtedy i ciągle jest blisko „Naszej Przeszłości”. Kraków zajmuje w jego sercu szczególne miejsce. Z jego aktywności w Polskim Towarzystwie Teologicznym w Krakowie zrodziła się idea corocznych zjazdów historyków Kościoła pracujących na Wydziałach, Instytutach Teologicznych i Wyższych Seminariach Duchownych całej Polski. Z katedrą wawelską związany od prawie 50 lat przez obchodzoną w niej 1 maja każdego roku rocznicę święceń kapłańskich. Z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II związany przez udział w konferencjach, czy przez recenzje prac naukowych.

Księżo Biskupie Profesorze! Chylę czoła przed dokonaniem naukowymi, które stały się Twoim udziałem, przed aktywnością w Uniwersytecie Opolskim i w wielu towarzystwach naukowych. Nadanie Twojej

Osobie doktoratu *honoris causa* jest dla naszego Uniwersytetu zaszczytem. Cieszymy się, że stało się to w 100-lecie urodzin św. Jana Pawła II i 42. rocznicę jego wyboru na Stolicę Piotrową.

Księżo Biskupie Profesorze: *Ad multos annos!*

Niech św. Jan Paweł II prowadzi!
